

Obchodní právo

SMĚNKY

Prameny práva

- Zákon směnečný a šekový - 191/1950 Sb. (!)
- Občanský zákoník
- ~~Zákon o cenných papírech~~

- Kogentní normy

Směnka jako cenný papír

- ~~Na majitele (věřitel není na papíru uveden)~~
- **Na řad** (S jako zákonný orderpapír)
- **Na jméno** („nikoliv na řad“ rektasměnka)

Funkce

- Platební
- Zajišťovací

Směnka jako cenný papír

Abstraktní (nikoliv kauzální)

Nesporný (vlastník směnky nemusí při předkládání směnky k placení ani později při jejím případném vymáhání prokazovat nic jiného než to, že je vlastníkem platné směnky;

je na dlužníkovi směnky, aby tyto námitky vznesl a případně věřiteli, či v soudním řízení prokázal)

Umořitelný

Směnečná způsobilost

PO

FO – aktivní způsobilost (právní osobnost), pasivní způsobilost (plná svéprávnost)

Možnost zastoupení

Forma směny

Vysoce formální úkon

Písemná forma (ve zvláštní případech úřední zápis)

Text může být na směnce předtištěn, doložka na směnce může mít i podobu razítka.

Podpis vlastnoruční

Forma směňky

Listina – rub a líc

Papír, tácek, ubrousek...

Formulář

Vlastnoručně i na stroji

Přívěsek

Subjekty

Výstavce

Remitent (směnečný věřitel)

Směnečník (směnečný dlužník)

Indosant (ten, kdo převádí)

Indosatář (na něhož je převedeno)

Druhy směnek

Směnka vlastní představuje závazek výstavce směnky vyplatit při splatnosti směnky v místě ve směnce určeném směnečný peníz řádnému majiteli směnky. Jde tedy o formu dlužnického prohlášení. Směnečný vztah musí tedy zahrnovat alespoň dvě osoby.

Směnka cizí (trata) není přímým závazkem výstavce, ale je jeho příkazem třetí osobě - směnečníkovi, aby tato třetí osoba zaplatila při splatnosti v místě na směnce určeném řádnému majiteli směnky směnečný peníz. Výstavce sám tedy není přímým dlužníkem, ale odpovídá za zaplacení. Vztah ze směnky cizí je tedy vztahem zpravidla trojstranným.

Náležitosti směňky cizí

- označení, že jde o směňku *pojatou do vlastního textu listiny a vyjádřenou v jazyku, v kterém je tato listina sepsána*;
- *bezpodmínečný* příkaz zaplatit *určitou* peněžitou sumu (částka a měna, číslo i slova, více částek – platí nejmenší);
- jméno toho, kdo má platit (směnečníka);
- jméno toho, komu nebo na jehož řad má být placeno;
- datum vystavení směňky (nemusí být pravdivé, ale určité);
- *podpis* výstavce (prostorově směňku uzavírá).

Podmíněně podstatné náležitosti směňky cizí jsou:

- údaj místa, kde má být placeno (není-li, užije se místo směnečníka, postačí uvedení města);
- místo vystavení směňky (není-li, užije se místo výstavce).

- Absence či nesprávnost = neplatnost!

Splatnost směnky

- Na viděnou (nemusí být označeno a jde o směnku na viděnou). Vistasměnky. Nutno předložit do roku od vystavení
- Určitý čas po viděné. Lhůtní vistasměnky
- V určitý den. Fixní směnky. Bez podmínky, přesné určení dne
- V určitý čas po vystavení

- Jiný způsob = neplatnost

Směnečné rukojemství

- Aval ručí za dlužníka, psáno na líc

Blankosměnka

Obsahuje podpis, ale ne všechny potřebné údaje
Pro ně je necháno místo na pozdější doplnění

Změna v osobě dlužníka

- **Nelze převést**
- **Smrt**
- **Zánik PO**
- **Insolvence**

Změna v osobě věřitele

Cese či rubopis

Dědictví

Zánik PO

Insolvence

Soudní řízení

§ 175 OSŘ

Směnečný platební rozkaz

Soud žalovanému uloží, aby do 15 dnů (dříve 3, resp. 8) zaplatil požadovanou částku a náklady řízení nebo aby v téže lhůtě podal námitky, v nichž *musí uvést vše*, co proti platebnímu rozkazu namítá.

Směnečný platební rozkaz musí být doručen do vlastních rukou žalovaného, náhradní doručení je vyloučeno.

Nepodá-li žalovaný včas námitky nebo vezme-li je zpět, má směnečný platební rozkaz účinky pravomocného rozsudku.